

MARDİN'İN TARIM VE HAYVANCILIK YAPISINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA RAPORU

Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat, Mayıs 2017

İÇİNDEKİLER

- I) Mukaddime
- II) Metodoloji
- III) Anket İçeriği
- IV) Genel Değerlendirme ve Teklifler

I) MUKADDİME

- Bu saha çalışması, 12-15 Mayıs 2017'de 4.Uluslararası Mardin Tarım Ekipmanları, Gıda ve Hayvancılık Fuarı'nın (Magrotex 2017) katılımcı firmalarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Temel amaç, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısına ilişkin sorunları bu sektörlerle yakından ilgili firmaların bakış açısıyla tespit ederek ilgili çözüm tekliflerini ortaya koyabilmektir.
- Araştırma ile elde edilen sonuçlar; ilgili kişiler, kurumlar ve kamuoyu ile paylaşılarak Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının daha da iyileştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.
- Bu araştırma, Mardin İli ve İlçeleri Odalarının/Borsalarının Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) ile ortak çalışması niteliğindedir.
- Çalışma, Mardin İli ve İlçeleri Oda/Borsa Akademik Danışmanı ve MAÜ İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin koordinatörlüğünde İktisat Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla yürütülmüştür.

II) METODOLOJİ

- Toplamda 20 Fuar katılımcısı firma ile görüşülmüştür.
- 20 firmanın 12'si (%60) Mardin'den, 8'i (%40) Mardin dışından katılmıştır.
- Mardin dışından katılım sağlanan iller şöyledir: Diyarbakır, Urfa, Gaziantep, Mersin, Antalya, Konya, Ankara.
- Saha çalışması, yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilmiştir.
- Ankette şu 2 (iki) ana soru klasik tarzda yöneltilmiştir:
  1. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?
  2. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?
- Verilen cevaplar harmanlanarak değerlendirmeye tâbi tutulmuştur.
- Anket, kapsamı gereği sınırlı olduğundan çok derinliğine analizler yerine durum tespiti yapılarak genel değerlendirmelerde bulunulmuştur.
- Öte yandan Mardin dışından firmaların da ankete dahil edilmiş olması, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının bir "dış göz" ile değerlendirilmesi imkânını sağlaması dolayısıyla araştırmanın anlamını artırmaktadır.

III) ANKET İÇERİĞİ

Söz konusu 2 soruya verilen cevaplar harmanlanarak aşağıda sunulmaktadır:

1) Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?

- Tarım ve hayvancılık faaliyetleri yetersizdir.
- Tarımda hâlen geleneksel yöntemler kullanılmaktadır.
- Bilinçli bir tarım faaliyetinin varlığından bahsedilemez.
- Tarım ve hayvancılık için uygun bir alan mevcut olup gelişmiştir. Alt yapısı da uygundur. Ama kapasite yüksek oranda kullanılmasına rağmen verimlilik seviyesi düşüktür.
- Vahşi sulama, aşırı gübreleme, anız yakımı vb. toprağa zarar verici faaliyetler gerçekleştirilmektedir.
- Elektrik yetersizliği söz konusudur. Sürekli elektrik kesintileri faaliyetlere ket vurmaktadır.
- Mekanizasyonda ve tohumda dışa bağımlılık artmaktadır.
- Bölgede hayvancılık kapasitesi var olmasına rağmen bu potansiyel yeterince hayata geçirilememektedir.

MARDİN'İN TARIM VE HAYVANCILIK YAPISINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA RAPORU

Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat, Mayıs 2017

12) Mardin'deki gıda, tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?

- Kamunun yatırımlara öncülük etmesi gereklidir.
- Kamunun çiftçilere desteklerini artırması lazımdır.
- Tarımda modern üretim tekniklerine geçilmesi gerekmektedir.
- Verim düşüklüğüne sebep olan hususlarda çiftçilere bilinçlendirme eğitim programları düzenlenmelidir. Bu kesim, makinelerin uygun biçimde kullanımına dair bilgilendirilmelidir.
- Toprağa zarar veren vahşi sulama, aşırı gübreleme ve anız yakımı gibi faaliyetlerin terk edilmesine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- GAP sulama kanalları ivedilikle tamamlanmalıdır.
- Enerji sıkıntısı giderilmelidir.
- Tarımda yerli mekanizasyona ağırlık verilmeli ve yerli tohum kullanımına yönelik tedbirler alınmalıdır.
- Hayvancılık potansiyelinin kullanılabilmesine yönelik alt yapı iyileştirilmelidir. Bu çerçevede ilgili destekler artırılmalı ve pazarlama-satış kanallarının oluşturulması hususunda çalışmalar yürütülmelidir.

IV) GENEL DEĞERLENDİRME VE TEKLİFLER

Araştırma ile ortaya çıkan sonuçlar ve ilgili teklifler şöyle sıralanabilir:

- Firmalar, genel olarak Mardin'in ciddi bir tarım-hayvancılık kapasitesinin olduğunu altını çizmişler fakat bu kapasitenin yerinde kullanılmadığını ve verimliliğin düşük olduğunu dile getirmişlerdir. Bunun temel sebeplerini de tarımda hâlen geleneksel yöntemler kullanılmasına; bilinçli bir tarım faaliyeti icra edilmemesine; vahşi sulama, aşırı gübreleme, anız yakımı vb. toprağa zarar verici faaliyetlere; enerji yetersizliğine; mekanizasyonda ve tohumda dışa bağımlılığa bağlamışlardır.
- Firmalar, söz konusu sorunların giderilmesine yönelik tekliflerini sıralarken, ağırlıklı olarak üretim tekniklerinin modernleşmesine, verim düşüklüğüne yol açan faktörlerin ortadan kaldırılmasına, ve bu hususta özellikle bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesine dikkat çekmişlerdir. Ayrıca, tarımda yerli mekanizasyona ağırlık verilmesi ve yerli tohum kullanımına yönelik tedbirlerin alınması hususlarını da dile getirerek kamunun da ilgili yatırımlara öncülük etmesinin ve desteklerini artırmasının önemini vurgulamışlardır.